

Бібліятэка ў Лясным

Бібліятэкам у беларускіх вёсках ды мястэчках не пазаздросціш: вытрымаваць канкурэнцыю з сучаснымі сацыякультурнымі цэнтрамі, якія створаны ў гарадах, дзе не толькі назапашваюцца кнігі, а і збіраюцца творчыя людзі, дзе праводзяцца навуковыя ды мастацтвазнаўчыя канферэнцыі, цяжка. У іх меншыя фонды, слабеяшая матэрыяльная база. А новаўтварэнне апошніх гадоў — так званыя "бібліятэкі-клубы" часцей за ўсё азначае, што пад агульным дахам месцяцца і кнігасховішча, і клуб з адным для дзвюх гэтых розных устаноў культарганізатарам.

Але так павялося, што менавіта ў сельскіх бібліятэках працавалі рупліўцы, і вакол іх збіраліся людзі, якія ціха неслі праз гады моўную ды побытавую культуру чалавека-працаўніка, улюбёнага ў свой край і сваю зямлю.

— У нас тэрыторыя абслугоўвання — толькі Бараўлянскі сельскі савет, — азначае Марына ДАМІНО, загадчыца бібліятэкай-філіялам пасёлка Лясны Мінскага раёна.

— *Ваша бібліятэка знаходзіцца ў сельскай мясцовасці, але яна непадалёк ад мегаполіса — Мінска. Гэта накладвае свой адбітак на працу?*

— Не. У нас досыць багата літаратуры даведачнай, энцыклапедычнай, якая карыстаецца попыткам, і студэнты прыходзяць да нас, з-за чаго колькасць чытачоў не змяншаецца, а з году ў год расце. Прычым, да нас ідуць толькі тыя чытачы, якія жывуць на тэрыторыі нашага сельсавета. Тых, хто з горада, мы не абслугоўваем.

— *Кожная бібліятэка аналізуе — што цікавіць яе чытачоў, каб затым з улікам іх інтарэсаў і запатрабаванняў набываць літаратуру, падпісваюцца на перыёдыку... Што ў вас на першым плане?*

— Менавіта даведачная літаратура, падручнікі і вучэбныя дапаможнікі. У іншых катэгорыях чытачоў карыстаюцца попыткам папулярныя цяпер Усцанава, Платава. Такая літаратура, якая карыстаецца павышаным попыткам, у нас на камерцыйным фондзе. Гэта дапамагае ў тым, што кнігі падоўгу ў аднаго чалавека не затрымаваюцца. І, канечне ж, не губляе сваіх пазіцый класіка. Яна заўсёды была, ёсць і будзе, чытаюць яе ўсе, ад школьнікаў да пенсіянераў.

— *А гэта значыць, што кнігі "зношваюцца". Перавыданне ж не заўсёды знайдзеці да часу...*

— Між іншым, бібліятэка ў нас камплектуецца больш беларускай літаратурай. Камплектаваннем займаецца цэнтральная раённая бібліятэка і на свае сродкі яны набываюць літаратуру ў беларускіх выдавецтвах. А класіку мы імкнёмся берагчы. Нават калі хто губляе кнігу, мы просім, каб вярнулі такую ж. Альбо кнігу аднаго класіка на кнігу яго сучасніка — выбітнага аўтара. Так бы мовіць, змест на змест. Раім нават звяртацца ў буквіністычныя крамы — там класікі для набывання больш.

— *Ці часта такім шляхам паўняюцца фонды?*

— Часта людзі прыносяць кнігі проста ў падарунак. У каго дзеці павырасталі, каму няма дзе кнігі размясціць. На працягу гэтага года такім

хоўваюцца моўныя, побытавыя традыцыі. Але для таго, каб яны развіваліся, неабходна штодзённая практыка, чытанне...

— Мы вылісваем шмат беларускіх газет і часопісаў. І ганарымся тым, што нам ідуць усе літаратурна-мастацкія часопісы: "Нёман", "Польмя", "Мастацтва", "Малодось", інш. З-за таго, што ў нас на тэрыторыі — сярэдняя школа і Бараўлянская гімназія — асабліва ўвага надаецца чытанню беларускай літаратуры. У гімназістаў яна на першым плане.

— *Што значыць, на вашу думку, беларуская кніга для сучаснага яе спажываўца? З'яўляецца яна толькі часткаю адукацыйнага працэсу ці нечым большым?*

— Справа ў тым, што тыя людзі, якія прыходзяць да нас — гэта аматары чытання. Тэлебачанню, відэа і іншым яны аддаюць менш увагі, чым кнізе. Прычым, ёсць такія чытачы, хто прыходзіць у бібліятэку ледзь не штодзень. Для іх кнігі — як лекі для душы.

— *Найперш цікаваць да літаратуры заўсёды абуджалі сельскія настаўнікі разам з бібліятэкарамі. У сваім супольніцтве зараз яны могуць адрозніць ранейшыя паважлівыя адносіны да кнігі?*

— Мы ў бібліятэцы часта арганізуюем выставы новых кніг, якія паступаюць да нас, таксама пры бібліятэцы працуе аматарскае аб'яднанне "Сузор'е талентаў" — і там амаль усе дзеці ідуць вершы на беларускай мове: Саша Дзенісенка, Каця Шэўчык, Арцём Аладка, інш.

Літаратура і мастацтва. — 2000. — 11 студзеня. — С.13.